

**ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับความรับผิดชอบ
ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ**
**VARIABLES AFFECTING A LEVEL OF RESPONSIBILITIES
OF THE DIRECTORS OF INDUSTRIAL AND COMMUNITY
EDUCATION COLLEGE**

ธีรกรณ์ พรเสนา*

ดร. สำเริง บุญเรืองรัตน์**

ดร. จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์***

ดร. สงวนพงศ์ ขวนขม****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั่วประเทศศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 60 คน วิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรผัน การวิเคราะห์อิทธิพลหรือการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพมีความรับผิดชอบในระดับสูงลักษณะดังกล่าวนี้ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแต่ละคนแตกต่างกันน้อย 2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ ได้แก่ ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ ($\beta = 0.487$) ระดับการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ ($\beta = 0.278$) และระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ ($\beta = 0.288$) สามตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ ได้ร้อยละ 86.00 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

คำสำคัญ : ความรับผิดชอบ, วิทยาลัยการอาชีพ

*ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

**ศาสตราจารย์ ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

****อาจารย์ ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the level of responsibilities of the directors of Industrial and Community Education College 2) study the variables affecting the level of responsibilities of the directors of Industrial and Community Education College under the Office of Vocational Education Commission. The Samples consisted of 60 directors of Industrial and Community Education College under the Office of Vocational Education Commission, Ministry of Education, in the academic year 2014. The statistical methods used to analyze the data were the mean score, standard deviation, coefficient of variation and path analysis.

The finding revealed that 1) The responsibilities of the directors were in the high level. These characters were less different among those of the directors. 2) The variables affecting level of responsibilities of the director of Industrial and Community Education College were the director's achievement motivation ($\beta = 0.487$), the director's being moral ($\beta = 0.278$), the director's academic leadership ($\beta = 0.288$). These three variables were eighty-six percent explaining the variation of the director's responsibilities at the significant level of 0.01.

Keywords : Responsibilities, Industrial and Community Education College

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้รายงานผลการประเมินรอบสามปีการศึกษา 2554 ด้านการอาชีวศึกษา พบว่า สถานศึกษาของรัฐที่ได้รับการประเมิน จำนวน 108 แห่ง ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 75 แห่ง รับรองแบบมีเงื่อนไข จำนวน 28 แห่งและไม่ผ่านการรับรอง จำนวน 5 แห่ง จากผลการประเมินสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษาของประเทศที่ตกต่ำลง นั้นแสดงว่าการบริหารและการจัดการศึกษาให้เกิดการเรียนรู้และมีทักษะในการทำงานของผู้เรียนยังไม่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนอย่างทั่วถึง ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญและมีความรับผิดชอบกับการจัดการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2555) ความล้มเหลวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่างๆ มีผลกระทบต่อความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยมาก กล่าวอีกนัยหนึ่งความล้มเหลวจากการจัดการศึกษาก็เนื่องมาจากการขาดความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ก็ไม่มีผลกระทบต่อผู้บริหารสถานศึกษาแต่อย่างใด (สุรพล ธรรมรัตน์, 2555) จิมมี ทองพิมพ์ (2552) ได้สัมภาษณ์ผู้นำทางการศึกษาและผู้มีบทบาทสำคัญใน

การพัฒนาเด็กและเยาวชน ผู้นำเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้นำที่ต้องการในอนาคตควรมีลักษณะเป็นผู้เสียสละมุ่งมั่นสร้างประโยชน์แก่ส่วนร่วม มีความซื่อสัตย์ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีความรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำไทยด้านความรับผิดชอบต่อ การกระทำของตนเองซึ่งปัจจุบันมีน้อยมาก รัชนิ สังข์สุวรรณ (2547) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะพื้นฐานสำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในอาชีพ คือ ความรับผิดชอบในหน้าที่ บุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวจะเป็นผู้ที่มีความอดทนอดกลั้น ตรงต่อเวลา มีความมุ่งมั่นในการทำงานไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จ ล่วงได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม (2555) วิจัยพบว่า ภาวะผู้นำประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ภาวะผู้นำที่มีบุคลิกภาพด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่มีการตัดสินใจที่ดีและมีความรับผิดชอบ กายูจน์ เรืองมนตรี (2547) วิจัยพบว่า ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากรในสถานศึกษา มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรม มีปฏิภาณไหวพริบดีและมีความรับผิดชอบสูง พิมพ์ วิเศษสังข์ (2554) วิจัยพบว่า ความรับผิดชอบในหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษาและความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการสถานศึกษา

ส่งผลต่อระดับการปฏิบัติของสถานศึกษาในองค์ประกอบ คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูและการที่ ผู้อำนวยการสถานศึกษามีความเป็นผู้นำทางวิชาการและ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่เป็นเพราะบุคคลเหล่านี้ได้ ปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนา

จากที่กล่าวมาและจากงานวิจัยชี้ให้เห็น ความสำคัญของความรับผิดชอบของผู้อำนวยการสถาน ศึกษาและพินิล วิเศษสังข์ (2554) ได้เสนอว่า ควรวิจัย ค้นหาตัวแปรที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการค้นหาตัวแปรที่ ส่งผลต่อความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัย การอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรับผิดชอบของ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับ ความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา ใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษาใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 60 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในแต่ละวิทยาลัยการอาชีวศึกษา มีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 4 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 240 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ระดับการศึกษาของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา ทักษะ การรู้คิดในการแก้ปัญหาอย่าง มีระบบของผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีวศึกษา ความเป็นผู้นำทางวิชาการของ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา เจตคติ ที่มีต่อวิชาชีพครู ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา ระดับอารมณ์ของ ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยการอาชีวศึกษาและการปฏิบัติ

ตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้บริหารวิทยาลัย การอาชีวศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ระดับความรับผิดชอบของ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัย การอาชีวศึกษา จำนวน 21 ข้อ แบบสอบถามระดับการศึกษาของ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา จำนวน 1 ข้อ แบบทดสอบ วัดทักษะการรู้คิดในการปัญหาอย่างมีระบบของผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีวศึกษา จำนวน 1 ข้อ แบบสอบถามความเป็น ผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา จำนวน 6 ข้อ แบบวัดเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูของ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา จำนวน 30 ข้อ แบบวัด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา จำนวน 23 ข้อ แบบวัดระดับอารมณ์ของผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีวศึกษา จำนวน 52 ข้อแบบสอบถามการปฏิบัติตน ตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้บริหารวิทยาลัย การอาชีวศึกษา จำนวน 19 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน ของตัวแปรต้นและตัวแปรตามและการวิเคราะห์อิทธิพล หรือการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา มีความรับผิดชอบในระดับสูง ($X = 4.302$) ลักษณะดังกล่าวนี้ของ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษาแต่ละคนแตกต่างกันน้อย (C.V. = 8.229)
2. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษาส่วนมาก จำนวน 56 คน มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาโท ($X = 3.100$) ลักษณะดังกล่าวนี้ของผู้อำนวยการวิทยาลัย การอาชีวศึกษาแต่ละคนแตกต่างกันน้อย (C.V. = 9.774)
3. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา มีทักษะ การรู้คิดในการแก้ปัญหาอย่างมีระบบในระดับปานกลาง ($X = 4.717$) ลักษณะดังกล่าวนี้ของผู้อำนวยการวิทยาลัย การอาชีวศึกษาแต่ละคนแตกต่างกันมาก (C.V. = 39.398)
4. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษา ความเป็น ผู้นำทางวิชาการในระดับสูง ($X = 4.247$) ลักษณะดังกล่าวนี้

ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแต่ละคนแตกต่างกัน
น้อย (C.V. = 9.630)

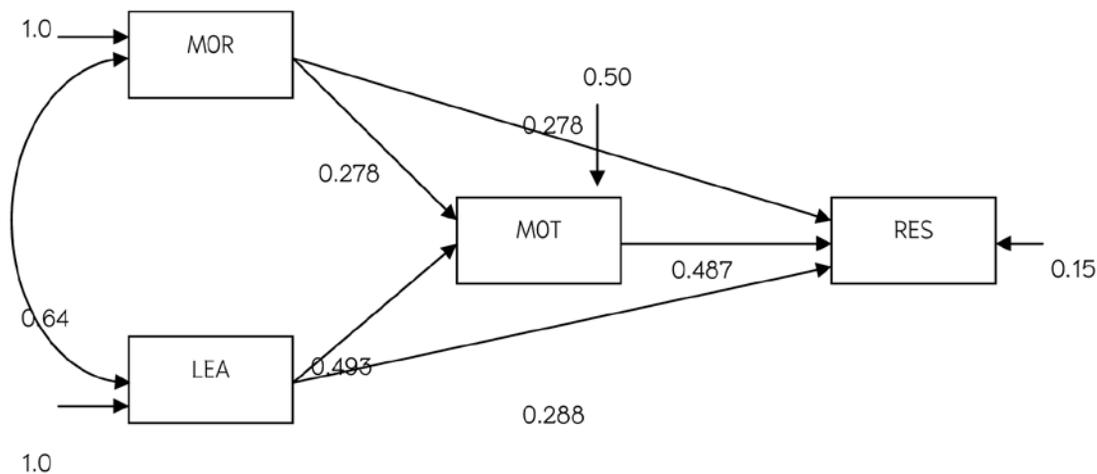
5. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพมีเจตคติต่อ
วิชาชีพครูในระดับดี ($\bar{X} = 4.242$) ลักษณะดังกล่าวนี้ของ
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแต่ละคนแตกต่างกันน้อย
(C.V. = 9.948)

6. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพมีแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.384$) ลักษณะดังกล่าวนี้ของ
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแต่ละคนแตกต่างกันน้อย
(C.V. = 7.231)

7. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพมีระดับ
อารมณ์ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.445$) ลักษณะดังกล่าวนี้ของ
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแต่ละคนแตกต่างกัน
พอสมควร (C.V. = 13.498)

8. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพปฏิบัติตน
ตามหลักศีลธรรมของศาสนาในระดับสูง ($\bar{X} = 4.297$)
ลักษณะดังกล่าวนี้ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ
แต่ละคนแตกต่างกันน้อย (C.V. = 9.658)

ผลการวิเคราะห์เส้นทางระหว่างตัวแปรต้นกับ
ตัวแปรตามด้วยวิธีการวิเคราะห์เส้นทางแบบพี เอ แอล
(Path Analysis with LISREL : PAL) ได้ดังภาพประกอบ 1
และตาราง 1

Chi - Square = 0.00, df = 0, P - Value = 1.00, RMSEA = 0.000

ภาพประกอบ 1 รูปแบบอิทธิพลของตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (RES) ด้วยการวิเคราะห์เส้นทางแบบพี เอ แอล (PAL)

ตาราง 1 ตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (RES) ด้วยการวิเคราะห์เส้นทางแบบพี เอ แอล (PAL)

ตัวแปร	R ²	β
ระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (RES)	0.860**	
ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOT)		0.487
ระดับการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOR)		0.278
ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (LEA)		0.288
ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOT)	0.497**	
ระดับการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOR)		0.278
ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (LEA)		0.493

**p < 0.01

จากภาพประกอบ 1 และตาราง 1 อธิบายได้ดังนี้

1. ตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (RES) ได้แก่ ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOT) ($\beta = 0.487$) ระดับการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOR) ($\beta = 0.278$) และระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (LEA) ($\beta = 0.288$) สามตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (RES) ได้ร้อยละ 86.00 ($R^2 = 0.860$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

2. ตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOT) ได้แก่ ระดับการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOR) ($\beta = 0.278$) และระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (LEA) ($\beta = 0.493$) สองตัวแปรนี้ อธิบายความแปรปรวนของระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOT) ได้ร้อยละ 49.70 ($R^2 = 0.497$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัย พบว่า ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพมีความรับผิดชอบในระดับสูง ($X = 4.302$, S.D = 0.354) ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผันร้อยละ 8.229 แสดงว่า ลักษณะความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (RES) แต่ละคนแตกต่างกันน้อย เป็นเพราะว่าบทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแต่ละคนต้องบริหารสถานศึกษาและพัฒนางานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนและชุมชน ดังนั้นผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแต่ละคนต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยความตั้งใจตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ด้วยความละเอียดรอบคอบ มีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จเพื่อคุณภาพของผู้เรียน

2. ด้วยการวิเคราะห์เส้นทางแบบพี เอ แอล (PAL) พบว่า 1) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (RES) ได้แก่ ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOT) ($\beta = 0.487$) ระดับการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOR) ($\beta = 0.278$) และระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (LEA) ($\beta = 0.288$) สามตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (RES) ได้ร้อยละ 86.00 ($R^2 = 0.860$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

$\alpha = 0.01$ 2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOT) ได้แก่ ระดับการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOR) ($\beta = 0.278$) และระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (LEA) ($\beta = 0.493$) สองตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOT) ได้ร้อยละ 49.70 ($R^2 = 0.497$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (LEA) ต้องมีวิสัยทัศน์ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สร้างความเชื่อถือแก่ครู ให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา เน้นการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาชั้นเลิศทางด้าน การเรียนรู้ของผู้เรียนและทางด้านการสอนของครู ส่งผลให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพมีความเป็นผู้นำทางวิชาการและเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน สำหรับการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOR) คือ พฤติกรรมของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพที่นำเอาหลักธรรมของศาสนามาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้องทั้งทางกาย วาจา ใจ ในการดำเนินชีวิต ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น มีเหตุผลที่สามารถตัดสินใจได้ว่าสิ่งซึ่งถือเป็นศีลธรรมนั้นต้องเป็นสิ่งที่เหมาะสม การปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาจึงเป็นสิ่งเร้าหรือแรงเสริมที่ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างเสริมการทำกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเกิดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมีเป้าหมายและสามารถแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสมและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ ได้รับความชอบต่องานในหน้าที่เพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานที่ดีเยี่ยม ตามที่สิงห์ แกรนด์วิลล์และดิกคา (Singh, Granville and Dicka, 2002) กล่าวไว้ว่าตัวแปรต้นจิตพิสัย เช่น เจตคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลอย่างมากต่อความสำเร็จของการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคล ดังนั้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ (MOT) จึงมีอิทธิพลต่อระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการ

วิทยาลัยการอาชีพ (RES) หนึ่งผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพที่ปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาจะเป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำตามแนวพุทธ (พระธรรมปิฎก : ประยุทธ์ ปยุตโต, 2545) ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ (วิรัชพร วงศ์วัฒนเกษม, 2555) โดยที่ความเป็นผู้นำทางวิชาการส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคล (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2548 ; สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ และนิคม นาคอ้าย, 2550 ; Bennett, 2011 ; Dean, 2011 ; Higginson, 2011 ; Riegel, 2012 ; Schindler, 2012)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ ควรกำหนดนโยบายในการส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษา ในหน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะมีผลในการยกระดับผลลัพธ์ทางการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ ควรใช้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเป็นผู้นำทางวิชาการและการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกและเลื่อนวิทยฐานะของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเพื่อให้ได้ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพที่มีความรับผิดชอบ อันนำไปสู่คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาที่เพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ควรทำวิจัยการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเป็นผู้นำทางวิชาการและการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของศาสนาของผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาอื่นๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารอ้างอิง

- กาญจน์ เรืองมนตรี. (2547). **องค์ประกอบของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการบริหารและการจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวปฏิรูปการศึกษา : กรณีศึกษา เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จิมมี ทองพิมพ์. (2552). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างลักษณะผู้นำที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2545). **ภาวะผู้นำ: ความสำคัญต่อการพัฒนาคน พัฒนาประเทศ**. กรุงเทพฯ :ธรรมสภาและสถาบันสื่อธรรม. : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมล วิเศษสังข์. (2554). **ตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อระดับการปฏิบัติของสถานศึกษาในองค์ประกอบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- รัชณี สังข์สุวรรณ. (2547). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในหน้าที่ในการทำงานของข้าราชการสำนักบริหารส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร**. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2555). **การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- สุรพล ธรรมรัตน์. (11 กรกฎาคม 2555). “ควรใช้ O-net พัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างไร.” **มติชนรายวัน** : 7.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2548). **ปัจจัยเชิงพุทธระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (27 กรกฎาคม 2555). “คุณภาพการจัดการศึกษาทุกระดับ... นำเป็นห่วง.” **มติชนรายวัน** : 23.
- สำเริง บุญเรืองรัตน์, สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ และนิคม นาคอ้าย. (มิถุนายน – ตุลาคม 2550). “การค้นหารูปแบบของผลลัพธ์ทางการศึกษาของนักเรียนที่มีตัวแปรน้อยที่สุดและสามารถนำมาใช้ปฏิบัติในโรงเรียน.” **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**. 1 : 7-13.
- Bennett, M. L. (2011). **Instructor Charisma : An Analysis of Perceived Charismatic Leadership Capacities on Adult Learners Engaged in Classroom Instruction**. Thesis of Doctor of Education. Michigan : Lawrence Technological University.
- Dean, S. D. (2011). **Collegial Leadership, Teacher Professionalism, Faculty Trust: Predicting Teacher Academic Optimism in Elementary Schools**. Thesis of Doctor of Education. Alabama : University of Alabama.
- Higginson, M. S. (2011). **The Relationship Between Elementary Principals' Conceptualization of Instructional Leadership and their Perceived Use of Time**. Thesis of Doctor of Philosophy. Utah : Brigham Young University.

- Riegel, L. A. (2012). **Efficacy and Academic Emphasis : A Leadership Factor in Elementary School Principals, and its Relationship to Hope, Resilience, Optimism, and View of Intelligence.** Thesis of Doctor of Philosophy. Ohio : Ohio State University.
- Schindler, K.A. (2012). **An Analysis of the Relationship of Perceived Principal Instructional Leadership Behaviors and Student Academic Achievement.** Thesis of Doctor of Education. Texas : Tarleton State University.
- Singh, K., Granville, M. and Dicka, S. (2002). "Mathematics and Science Achievement : Effect of Motivation, Interest, and Academic Engagement." **The Journal of Educational Research.** 95(6) : 323-332.